

● ارزشیابی پیشرفت تحصیلی

با توجه به اینکه برنامهٔ زبان‌آموزی بر نگرش شبکه‌ای استوار است همهٔ مهارت‌های زبانی به صورت در هم تنیده آموزش داده می‌شوند. یعنی هم‌زمان با خوانش متن، سواد دیداری، تصویربرداری ذهنی، درک و دریافت و ضبط شکل نوشتاری کلمات نیز تقویت می‌شود. بنابراین به هنگام آموزش مهارت‌های خوانداری یا شفاهی زبان، مقدمات مهارت‌های کتبی یا نوشتاری نیز آموخته می‌شود. پس ارزشیابی نیز باید با آموزش در هم تنیده باشد؛ ارزشیابی کیفی (توصیفی) این فرصت را در پایهٔ سوم فراهم نموده است.

هدف از ارزشیابی علاوه بر اندازه‌گیری میزان پیشرفت تحصیلی دانش‌آموز، تکمیل فرایند آموزش نیز هست. بنابراین معلمان به جای اینکه پس از تدریس به ارزشیابی بپردازند، بهتر است حین تدریس، در تکمیل فعالیت‌های خود از ارزشیابی بهره ببرند. در ارزشیابی کیفی - توصیفی، بازخوردها به صورت کیفی ارائه می‌گردد. معلمان در کلاس‌های آموزش ضمن خدمت، با اهمیت، ضرورت، اهداف و ویژگی‌های ارزشیابی

کیفی – توصیفی آشنا شده‌اند. در این مجال به اختصار به یادآوری مطالب کاربردی در پایه سوم می‌پردازیم.

● معلمان با به‌کارگیری درست و منطقی ارزشیابی کیفی – توصیفی، به عنوان ابزاری در خدمت آموزش می‌توانند امکان بهبود فرایند یادگیری را در محیط فعال و پویای کلاس فراهم آورند.

● معلمان می‌توانند با استفاده به موقع از ابزارهای ارزشیابی کیفی – توصیفی به اطلاعات معتبر و مستند برای شناخت دقیق و همه جانبه فراگیران دست یابند و بر اساس تفاوت‌های فردی آنان به حذف مقایسه بچه‌ها بپردازند و هر کس را با توجه به توانایی‌های خودش مورد سنجش و ارزیابی قرار دهند.

● در ارزشیابی کیفی با ارائه بازخوردهای مناسب می‌توان فضای روانی و عاطفی مطلوب را برای اولیا و دانش‌آموزان فراهم آورد.

● ارزشیابی کیفی فرصت خوبی برای شناخت استعدادهای دانش‌آموزان فراهم می‌کند و یک معلم متعهد با شناساندن این توانایی‌ها به بچه‌ها، فضای تقویت انگیزه یادگیری و مهارت خودارزیابی و اعتماد به نفس را برای آنان ایجاد می‌کند.

● نکته: ارزشیابی، امتحان گرفتن نیست، بلکه فرصت

داوری و اندیشیدن درباره فرایند پیشرفت دانش‌آموز در همه مراحل آموزش است و نه فقط نتیجه آموزش.

در این کتاب متناسب با ساختار هر درس نمونه‌ای از انواع ارزشیابی کیفی – توصیفی و ابزارهای گردآوری اطلاعات ارائه گردیده است که از طریق آنها بهبود یادگیری، افزایش بهداشت روانی کلاس، افزایش روحیه نقدپذیری، اعتماد به نفس، حس مشارکت و مهارت خودتنظیمی در دانش‌آموزان ایجاد می‌شود. معلمان توجه داشته باشند که از همه ابزارهای ارزشیابی مثل آزمون‌های

عملکردی، پوشه کار، مشاهده، فهرست و آرسی و... به دور از افراط و با حفظ تعادل بر اساس مقتضیات کلاس و نوع روش درس و روحیات دانش‌آموزان استفاده کنند و از مداخله‌های مؤثر در مواقع لزوم بهره ببرند. در این قسمت نمونه‌ای از بازخوردهای مناسب با توجه به روش‌های مطرح شده در کتاب ارائه می‌گردد.

● **درس اول:** آزمون عملکردی (برگه کار) در بخش واژه‌آموزی دختر خوب شما موفق شدی کلمات خوبی درباره زمستان به یاد بیاوری.

● **درس دوم:** ارزشیابی شفاهی (جعبه سؤالات) بسلام! با خوش‌حالی زیاد می‌گویم که شما خیلی خوب از عهده پاسخ‌دادن به سؤالات برآمدی.

● **درس سوم:** آزمون مدادکاغذی فرزندم توانایی تو در پاسخ‌دادن به سؤالات بهتر شده است.

● **درس پنجم:** چک لیست (در قسمت بیان نقاط قوت) وقتی می‌بینم که کارت نسبت به قبل بهتر شده خوش‌حال می‌شوم؛ بنابراین برای زیبا نوشتن در خط تحریری باز هم تلاش کن.

● **درس ششم:** (خودسنجی) امروز موفق شدی که مطالب مفیدی درباره توانمندی خودت بنویسی. از تو ممنونم.

● **درس هفتم:** (نقشه داستان) امروز از کار تو لذت بردم؛ اما دوست دارم باز هم در تکمیل نقشه داستان دقت بیشتری داشته باشی.

● **درس نهم:** (آزمون عملکردی نمونه کار) به نظر می‌رسد با تمرین و پشتکار بیشتر بتوانی در آینده نقاشی‌های بهتری بکشی.